

1. Odpoveď ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka S. Vlčana na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky F. Kuffu podanú 23. septembra 2021 vo veci regulácie počtosti medveďa hnedého

MINISTERSTVO

PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
Slovenskej republiky
Samuel Vlčan

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 09 -11- 2021		
Číslo spisu. PREDS-239-2/2021		
Listy: 1/3	Prílohy: ✓	
RZ	ZH	LU

V Bratislave 5. novembra 2021

Číslo spisu: 11938/2021-730

Číslo záznamu: 25564/2021

Vážený pán poslanec,

v súvislosti s Vašou interpeláciou z 22. septembra 2021, ktorú mi listom č. PREDS-239/2021 z 23. septembra 2021 zaslal predseda Národnej rady Slovenskej republiky Boris Kollár, som sa oboznámil so situáciou ohľadom manažmentu veľkých šeliem na Slovensku. O stanovisko som listom č. 24702/2021 z 26. októbra 2021 požiadal aj ministra životného prostredia Jána Budaja, keďže manažment medveďa hnedého spadá pod jeho rezort.

Na úvod považujem za potrebné uviesť, že nie som oprávnený poskytovať výklad zákonov, nakoľko vykladať zákony na Slovensku môžu len súdy. Na Vašu otázku, či je v súčasnosti alebo v nedávnej minulosti bolo možné realizovať reguláciu početnosti medveďa hnedého aj inak ako len prostredníctvom zriadeného zásahového tímu odpovedám, že podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) zasahovať do populácie chránených živočíchov aj iným spôsobom ako eutanáziou problémových jedincov je možné.

V zákone o ochrane prírody a krajiny sa v § 40 hovorí o výnimkách z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, ktoré môže povoliť orgán ochrany prírody. Výnimku je možné povoliť z dôvodov ustanovených zákonom o ochrane prírody a krajiny.

Z dostupných zdrojov Vám môžem potvrdiť, že v minulosti zásah do populácie medveďa hnedého prebiehal aj vyššie uvedeným spôsobom na základe výnimiek Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo životného prostredia“), ktoré vydávalo rozhodnutia na usmrtenie jedincov medveďa hnedého ako preventívne opatrenie na predchádzanie vzniku škôd spôsobených medveďom hnedým, či už na majetku alebo dokonca na zdraví ľudí.

V súčasnosti však ministerstvo životného prostredia výnimky podobného charakteru neschvaľuje. V roku 2020 bolo podaných 11 žiadostí a ani jednej nebolo vyhovené. V roku 2021 zatiaľ nebola podaná ani jedna žiadosť.

Ako uvádza ministerstvo životného prostredia, usmrcovanie synantropných jedincov medveďa hnedého realizované prostredníctvom poľovních združení bolo neefektívne, zdĺhavé a častokrát nedochádzalo k usmrcovaniu problémových jedincov. Odstrel synantropných jedincov tejto šelmy prostredníctvom výkonu práva poľovníctva nemohol byť realizovaný v intravilánoch miest a obcí, čo následne spôsobovalo to, že nedochádzalo k usmrcovaniu výlučne synantropných jedincov tejto šelmy. Tým pádom neboli eliminované problémové jedince, ale lov bol založený na náhodnom odstrele na vnadisku.

Ďalej ministerstvo životného prostredia uviedlo, že je potrebné zdôrazniť, že z medvedej populácie je potrebné odstrániť iba problémové jedince, ktoré spôsobujú škody a stávajú sa pre ľudí nebezpečnými, navyše svoje správanie výchovou prenášajú aj na ďalšie generácie.

Aktuálne preto riešenie tejto problematiky zabezpečuje len Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky na základe § 65a ods. 5 zákona o ochrane prírody a krajiny. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky je oprávnená zabezpečovať odchyt alebo usmrtenie chránených živočíchov mimo ich prirodzeného výskytu, ktoré svojím správaním bezprostredne ohrozujú zdravie a bezpečnosť obyvateľstva. Usmrcovanie problémových jedincov medveďa hnedého realizuje prostredníctvom zásahového tímu zriadeného v roku 2014.

Okrem uvedeného dávam do pozornosti, že odborníkmi zo všetkých relevantných orgánov a organizácií bol vypracovaný Program starostlivosti o medveďa hnedého na Slovensku a tento bol schválený ministerstvom životného prostredia. Program starostlivosti o medveďa hnedého v časti 3.2.2. a v prílohe 5.4. upravuje okrem už zmieneného ochranného odstrelu prostredníctvom zásahového tímu aj ďalšie dva spôsoby zásahu do populácie medveďa hnedého, a to „usmrtenie medveďa na základe dohody o spolupráci s poľovníckou organizáciou, prostredníctvom vydania určenia Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky“, ktorý sa však z pohľadu ministerstva životného prostredia ukázal ako neefektívny a „zásah, ktorý je naplánovaný komisiami pre ochranu a manažment medveďa hnedého“.

Téma medveďa hnedého momentálne rezonuje naprieč celým Slovenskom, no ja aj napriek tomu dúfam, že sa nám spoločne podarí nájsť vhodné a účinné opatrenia, prostredníctvom ktorých sa bude vykonávať kvalitný manažment a súčasne sa zabezpečí zdravá a stabilná populácia medveďa hnedého s minimalizáciou konfliktných situácií s človekom.

K vašej druhej otázke by som uviedol, že si nedovolím, a nie som na to ani oprávnený, hodnotiť nastavenie zákonov a rozhodnutia súdov, či ich prikláňanie sa v prospech alebo neprospech dotknutých osôb alebo subjektov.

S úctou

Na vedomie
Vážený pán
Boris Kollár
predseda
Národná rada SR
Bratislava

Vážený pán
Filip Kuffa
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava